

Postępowanie z mlekiem i produktami mlecznymi w kontekście pryszczycy

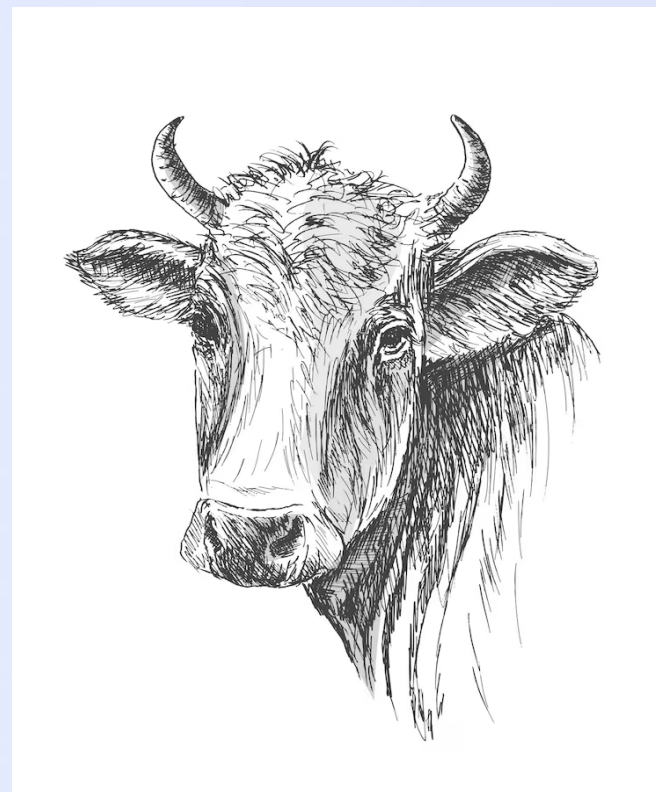

Główny Inspektorat Weterynarii

10.04.2025 r.

Wymagania dotyczące
przemieszczania mleka surowego,
siary, produktów mlecznych
a obszar zapowietrzony /zagrożony

Główny Inspektorat Weterynarii

10.04.2025 r.

Zakaz przemieszczania w obrębie obszaru, do oraz z obszaru

Czyli

Nie wolno przemieszczać mleka surowego i siary uzyskanych od zwierząt utrzymywanych na tym obszarze

Nie wolno przemieszczać przetworów mlecznych oraz produktów na bazie siary z zakładów zlokalizowanych na tym obszarze

Produkty zwolnione z zakazu

- a) produkty, które zostały poddane właściwej obróbce zgodnie z załącznikiem VII do rozporządzenia 2020/687;
- b) produkty, które mogą rozprzestrzenić chorobę, pozyskane lub wytworzone przed okresem monitorowania (w przypadku pryszczycy trwającym 21 dni), wyliczanym wstecz od dnia, w którym zgłoszono podejrzenie wystąpienia pryszczycy;
- c) produkty wytworzone na obszarze zapowietrzonym, które pozyskano z mleka zwierząt parzystokopytnych trzymanych poza obszarem zapowietrzonym i zagrożonym.

Obszar zapowietrzony

UWAGA

Jeżeli:

- a) produkty ww. **nie były wyraźnie oddzielone w trakcie procesu produkcji, przechowywania i transportu od produktów, które nie kwalifikują się do wysłania poza obszar objęty ograniczeniami zgodnie z niniejszym rozporządzeniem;**

lub

- b) właściwy organ **posiada dowody epidemiologiczne** na rozprzestrzenienie się choroby na te produkty, z nich lub za ich pośrednictwem.

Nie ma zwolnienia z ograniczeń dotyczących przemieszczenia

Obszar zapowietrzony

Odstępstwa od ograniczeń dotyczących przemieszczania produktów pochodzenia zwierzęcego

Zgodnie z art. 28 rozporządzenia 2020/687 PLW może udzielić zezwolenia na przemieszczanie produktów pozyskiwanych od zwierząt parzystokopytnych, utrzymywanych w zakładach znajdujących się na obszarze zapowietrzonym w przypadkach opisanych w art. 29- 38 tego rozporządzenia oraz po spełnieniu ogólnych oraz szczegółowych warunków wskazanych odpowiednio w artykule 28 oraz 29-38.

Obszar zapowietrzony

Odstępstwa od ograniczeń dotyczących przemieszczania produktów pochodzenia zwierzęcego

- Ogólne warunki przyznawania odstępstw od zakazów obowiązujących na obszarze zapowietrzonym, zgodnie z art. 28 rozporządzenia 2020/687
- Szczegółowe warunki udzielania zezwolenia na przemieszczanie mleka surowego pozyskiwanego od zwierząt parzystokopytnych z zakładów zlokalizowanych na obszarze zapowietrzonym, zgodnie z art. 33 rozporządzenia 2020/687

Obszar zapowietrzony

Ogólne warunki przyznawania odstępstw od zakazów obowiązujących na obszarze zapowietrzonym, zgodnie z art. 28 rozporządzenia 2020/687

- Ocena ryzyka przed wydaniem zezwolenia wskazująca, że ryzyko rozprzestrzeniania się pryszczycy jest znikome
- Przemieszczenia produktów, na które udzielono zezwolenia, muszą być realizowane:
 - wyłącznie wyznaczonymi drogami (w ramach nadzoru PLW uzgadnia z przewoźnikiem trasę przewozu);

Obszar zapowietrzony

Ogólne warunki przyznawania odstępstw od zakazów obowiązujących na obszarze zapowietrzonym, zgodnie z art. 28 rozporządzenia 2020/687

- w pierwszej kolejności z wykorzystaniem głównych autostrad;
- unikając przejazdu w pobliżu zakładów, w których utrzymywane są zwierzęta parzystokopytne; oraz
- bez rozładunku lub postoju, aż do rozładunku w zakładzie przeznaczenia.

Obszar zapowietrzony

Ogólne warunki przyznawania odstępstw od zakazów obowiązujących na obszarze zapowietrzonym, zgodnie z art. 28 rozporządzenia 2020/687

- PLW odpowiedzialny za zakład pochodzenia wyznacza (wskazuje) zakład przeznaczenia w odniesieniu do przemieszczeń z obszaru zapowietrzonego lub do niego
- PLW odpowiedzialny za zakład pochodzenia weryfikuje, czy zakład przeznaczenia zgadza się na wspomniane wyznaczenie oraz na przyjmowanie przesyłek produktów.

Obszar zapowietrzony

Ogólne warunki przyznawania odstępstw od zakazów obowiązujących na obszarze zapowietrzonym, zgodnie z art. 28 rozporządzenia 2020/687

- Przy udzielaniu zezwolenia na transport produktów z obszaru zapowietrzonego PLW nakazuje i nadzoruje:
 - wyraźne oddzielenie, w trakcie całego procesu produkcji i przechowywania, produktów od produktów, które nie kwalifikują się do wysłania poza obszar objęty ograniczeniami zgodnie z niniejszym rozporządzeniem; oraz
 - transportowanie produktów oddzielnie od produktów, które nie kwalifikują się do wysłania poza obszar objęty ograniczeniami zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

Obszar zapowietrzony

Ogólne warunki przyznawania odstępstw od zakazów obowiązujących na obszarze zapowietrzonym, zgodnie z art. 28 rozporządzenia 2020/687

- Przy udzielaniu zezwolenia PLW zapewnia stosowanie dodatkowych środków bioasekuracji, począwszy od momentu załadunku, w trakcie całego procesu transportu, do momentu rozładunku we wskazanym zakładzie przeznaczenia zgodnie z obowiązującymi w nim instrukcjami.

Obszar zapowietrzony

Szczegółowe warunki udzielania zezwolenia na przemieszczanie mleka surowego pozyskiwanego od zwierząt parzystokopytnych z zakładów zlokalizowanych na obszarze zapowietrzonym, zgodnie z art. 33 rozporządzenia 2020/687

1. PLW może udzielić zezwolenia na przemieszczanie mleka surowego pozyskiwanego od zwierząt parzystokopytnych, utrzymywanych w zakładach (gospodarstwach) znajdujących się na obszarze zapowietrzonym, jeżeli jest ono przemieszczane do zakładu przetwórczego w celu poddania go jednemu z procesów obróbki zmniejszającej ryzyko, określonych w załączniku VII do rozporządzenia 2020/687

Obszar zapowietrzony

Obróbka minimalizująca ryzyko, zgodnie z załącznikiem VII rozporządzenia KE 2020/687

- obróbka termiczna (proces sterylizacji) mająca na celu osiągnięcie minimalnej wartości F_0 równej 3,
- obróbka termiczna UHT (sterylizacja UHT): Poddanie działaniu temperatury równej min. $132\text{ }^{\circ}\text{C}$ przez co najmniej 1 sekundę,
- obróbka termiczna UHT (sterylizacja UHT): Poddanie działaniu temperatury równej min. $135\text{ }^{\circ}\text{C}$ przez odpowiedni czas utrzymywania,
- obróbka termiczna HTST (pasteryzacja HTST), jeżeli pH mleka jest niższe niż 7, w temperaturze równej min. $72\text{ }^{\circ}\text{C}$ przez co najmniej 15 sekund,
- obróbka termiczna HTST (pasteryzacja HTST), jeżeli pH mleka wynosi co najmniej 7, w temperaturze równej min. $72\text{ }^{\circ}\text{C}$ przez co najmniej 15 sekund, przeprowadzona dwukrotnie,
- obróbka termiczna HTST (pasteryzacja HTST) w połączeniu z obróbką fizyczną mającą na celu osiągnięcie wartości pH niższej niż 6 przez co najmniej 1 godzinę lub osiągnięcie temperatury równej min. $72\text{ }^{\circ}\text{C}$, w połączeniu z wysuszeniem,
- pasteryzacja polegająca na jednorazowej obróbce termicznej o skutku co najmniej równoważnym względem skutku poddania działaniu temperatury równej $72\text{ }^{\circ}\text{C}$ przez 15 sekund.

Obszar zapowietrzony

Szczegółowe warunki udzielania zezwolenia na przemieszczanie mleka surowego pozyskiwanego od zwierząt parzystokopytnych utrzymywanych z zakładów zlokalizowanych na obszarze zapowietrzonym, zgodnie z art. 33 rozporządzenia 2020/687

2. PLW zapewnia, aby mleko surowe z zakładu pochodzenia do zakładu przetwórczego:

- przemieszczane było w zaplombowanych pojemnikach; oraz
- zakład przetwórczy znajdował się na tym samym obszarze objętym ograniczeniami lub możliwie jak najbliżej niego oraz działał pod nadzorem urzędowych lekarzy weterynarii.

Zakaz przemieszczania do oraz z obszaru

Czyli

Nie wolno przemieszczać mleka surowego i siary uzyskanych od zwierząt utrzymywanych na tym obszarze

Nie wolno przemieszczać przetworów mlecznych oraz produktów na bazie siary z zakładów zlokalizowanych na tym obszarze

Obszar zagrożony

Produkty zwolnione z zakazu

- a) produkty, które zostały poddane właściwej obróbce zgodnie z załącznikiem VII do rozporządzenia 2020/687;
- b) produkty, które mogą rozprzestrzenić chorobę, pozyskane lub wytworzone przed okresem monitorowania (w przypadku pryszczycy trwającym 21 dni), wyliczanym wstecz od dnia, w którym zgłoszono podejrzenie wystąpienia pryszczycy;
- c) produkty wytworzone na obszarze zagrożonym, które pozyskano z mleka zwierząt parzystokopytnych trzymanych poza obszarem zapowietrzonym i zagrożonym.

UWAGA

Jeżeli:

a) produkty ww. **nie były wyraźnie oddzielone w trakcie procesu produkcji**, przechowywania i transportu od produktów, które nie kwalifikują się do wysłania poza obszar objęty ograniczeniami zgodnie z niniejszym rozporządzeniem;

lub

- b) właściwy organ **posiada dowody epidemiologiczne** na rozprzestrzenienie się choroby na te produkty, z nich lub za ich pośrednictwem.

Nie ma zwolnienia z ograniczeń dotyczących przemieszczenia

Obszar zagrożony

Odstępstwa od ograniczeń dotyczących przemieszczania produktów pochodzenia zwierzęcego

Zgodnie z art. 43 rozporządzenia 2020/687 PLW może udzielić zezwolenia na przemieszczanie produktów pozyskiwanych od oraz ze zwierząt parzystokopytnych, utrzymywanych w zakładach znajdujących się na obszarze zagrożonym w przypadkach opisanych w art. 44- 52 tego rozporządzenia oraz po spełnieniu ogólnych oraz szczegółowych warunków wskazanych odpowiednio w artykule 43 oraz 44-52.

Obszar zagrożony

Odstępstwa od ograniczeń dotyczących przemieszczania produktów pochodzenia zwierzęcego

- Ogólne warunki przyznawania odstępstw od zakazów obowiązujących na obszarze zagrożonym, zgodnie z art. 43 rozporządzenia 2020/687
- Szczegółowe warunki udzielania zezwolenia na przemieszczanie mleka surowego pozyskiwanego od zwierząt parzystokopytnych utrzymywanych z zakładów zlokalizowanych na obszarze zagrożonym, zgodnie z art. 49 rozporządzenia 2020/687

Obszar zagrożony

Ogólne warunki przyznawania odstępstw od zakazów obowiązujących na obszarze zapowietrzonym, zgodnie z art. 43 rozporządzenia 2020/687

- Ocena ryzyka przed wydaniem zezwolenia wskazująca, że ryzyko rozprzestrzeniania się pryszczycy jest znikome
- Przemieszczenia produktów, na które udzielono zezwolenia, muszą być realizowane:
 - w pierwszej kolejności z wykorzystaniem głównych autostrad;

Obszar zagrożony

Ogólne warunki przyznawania odstępstw od zakazów obowiązujących na obszarze zapowietrzonym, zgodnie z art. 43 rozporządzenia 2020/687

- unikając przejazdu w pobliżu zakładów, w których utrzymywane są zwierzęta parzystokopytne; oraz
- bez rozładunku lub postoju, aż do rozładunku w zakładzie przeznaczenia.

Wymóg ten nie dotyczy przemieszczania w obrębie obszaru zagrożonego

Obszar zagrożony

Ogólne warunki przyznawania odstępstw od zakazów obowiązujących na obszarze zapowietrzonym, zgodnie z art. 43 rozporządzenia 2020/687

- PLW odpowiedzialny za zakład pochodzenia wyznacza (wskazuje) zakład przeznaczenia w odniesieniu do przemieszczeń z obszaru zagrożonego lub do niego.
- PLW odpowiedzialny za zakład pochodzenia weryfikuje, czy zakład przeznaczenia zgadza się na wspomniane wyznaczenie oraz na przyjmowanie przesyłek produktów.

Obszar zagrożony

Ogólne warunki przyznawania odstępstw od zakazów obowiązujących na obszarze zapowietrzonym, zgodnie z art. 43 rozporządzenia 2020/687

- Przy udzielaniu zezwolenia na transport produktów z obszaru zagrożonego PLW nakazuje i nadzoruje:
 - wyraźne oddzielenie, w trakcie całego procesu produkcji i przechowywania, produktów od produktów, które nie kwalifikują się do wysłania poza obszar objęty ograniczeniami zgodnie z niniejszym rozporządzeniem; oraz
 - transportowanie produktów oddzielnie od produktów, które nie kwalifikują się do wysłania poza obszar objęty ograniczeniami zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

Obszar zagrożony

Ogólne warunki przyznawania odstępstw od zakazów obowiązujących na obszarze zapowietrzonym, zgodnie z art. 43 rozporządzenia 2020/687

- Przy udzielaniu zezwolenia PLW zapewnia stosowanie dodatkowych środków bioasekuracji, począwszy od momentu załadunku, w trakcie całego procesu transportu, do momentu rozładunku we wskazanym zakładzie przeznaczenia zgodnie z obowiązującymi w nim instrukcjami.

Obszar zagrożony

Szczegółowe warunki udzielania zezwolenia na przemieszczanie mleka surowego pozyskiwanego od zwierząt parzystokopytnych utrzymywanych z zakładów zlokalizowanych na obszarze zagrożonym, zgodnie z art. 49 rozporządzenia 2020/687

1. PLW może udzielić zezwolenia na przemieszczanie mleka surowego pozyskiwanego od zwierząt parzystokopytnych, utrzymywanych w zakładach (gospodarstwach) znajdujących się na obszarze zagrożonym, jeżeli jest ono przemieszczane do zakładu przetwórczego w celu poddania go jednemu z procesów obróbki zmniejszającej ryzyko, określonych w załączniku VII do rozporządzenia 2020/687

Obszar zagrożony

Obróbka minimalizująca ryzyko, zgodnie z załącznikiem VII rozporządzenia KE 2020/687

- obróbka termiczna (proces sterylizacji) mająca na celu osiągnięcie minimalnej wartości F_0 równej 3,
- obróbka termiczna UHT (sterylizacja UHT): Poddanie działaniu temperatury równej min. $132\text{ }^{\circ}\text{C}$ przez co najmniej 1 sekundę,
- obróbka termiczna UHT (sterylizacja UHT): Poddanie działaniu temperatury równej min. $135\text{ }^{\circ}\text{C}$ przez odpowiedni czas utrzymywania,
- obróbka termiczna HTST (pasteryzacja HTST), jeżeli pH mleka jest niższe niż 7, w temperaturze równej min. $72\text{ }^{\circ}\text{C}$ przez co najmniej 15 sekund,
- obróbka termiczna HTST (pasteryzacja HTST), jeżeli pH mleka wynosi co najmniej 7, w temperaturze równej min. $72\text{ }^{\circ}\text{C}$ przez co najmniej 15 sekund, przeprowadzona dwukrotnie,
- obróbka termiczna HTST (pasteryzacja HTST) w połączeniu z obróbką fizyczną mającą na celu osiągnięcie wartości pH niższej niż 6 przez co najmniej 1 godzinę lub osiągnięcie temperatury równej min. $72\text{ }^{\circ}\text{C}$, w połączeniu z wysuszeniem,
- pasteryzacja polegająca na jednorazowej obróbce termicznej o skutku co najmniej równoważnym względem skutku poddania działaniu temperatury równej $72\text{ }^{\circ}\text{C}$ przez 15 sekund.

Obszar zagrożony

Szczegółowe warunki udzielania zezwolenia na przemieszczanie mleka surowego pozyskiwanego od zwierząt parzystokopytnych utrzymywanych z zakładów zlokalizowanych na obszarze zagrożonym, zgodnie z art. 49 rozporządzenia 2020/687

2. PLW zapewnia, aby mleko surowe z zakładu pochodzenia do zakładu przetwórczego:

- zakład przetwórczy znajdował się na tym samym obszarze objętym ograniczeniami lub możliwie jak najbliżej niego oraz działał pod nadzorem urzędowych lekarzy weterynarii.

Śledzenie produktów w kontekście ogniska choroby

art. 17 rozporządzenie UE 2020/687

W ramach dochodzenia epidemiologicznego, właściwy organ śledzi wszystkie zwierzęta utrzymywane obecne w zakładzie, w którym potwierdzono wystąpienie ogniska choroby kategorii A, oraz wszelkie produkty, materiały, substancje, środki transportu lub osoby, które mogłyby przyczynić się do rozprzestrzenienia odpowiedniej choroby kategorii A, w tym:

a)

te wysyłane do i z zakładu; oraz

b)

te, które miały styczność zakładem.

2.

Śledzenie, o którym mowa w ust. 1, obejmuje co najmniej okres monitorowania wskazany w załączniku II dla danej choroby wyliczony wstecz od dnia zgłoszenia podejrzenia. (21 dni dla pryszczycy)

3.

Po przeprowadzeniu oceny ryzyka właściwy organ może wyłączyć z obowiązku śledzenia, o którym mowa w ust. 1, produkty uznawane za bezpieczne towary zgodnie z załącznikiem VII.

Śledzenie produktów w kontekście ogniska choroby

art. 19 rozporządzenie UE 2020/687

Środki podejmowane do produktów zidentyfikowanych w rezultacie śledzenia:

Nakaz przeprowadzenie procesu obróbki, przetwarzania lub unieszkodliwiania produktów zidentyfikowanych w rezultacie śledzenia, o którym mowa w art. 17, oraz nadzór organu nad działaniami w tym zakresie co najmniej do pierwszego zakładu przetwórstwa spożywczego w przypadku produktów pochodzenia zwierzęcego;

rozporządzenie UE 2016/429 (art. 166)

Obowiązki podmiotów w zakresie zdrowia zwierząt oraz akty delegowane

Podmioty wprowadzają odpowiednie środki zapobiegawcze w celu zapewnienia, aby w trakcie wszystkich etapów produkcji, przetwarzania i dystrybucji produktów pochodzenia zwierzęcego w Unii, takie produkty nie powodowały rozprzestrzeniania się:

- a) chorób umieszczonych w wykazie, o których mowa w art. 9 ust. 1 lit. d), z uwzględnieniem statusu zdrowotnego miejsca produkcji, przetwarzania lub przeznaczenia;
- b) nowo występujących chorób.

Podmioty zapewniają, aby produkty pochodzenia zwierzęcego nie pochodziły z zakładów lub przedsiębiorstw spożywczych ani nie były pozyskiwane od lub ze zwierząt pochodzących z zakładów, które podlegają:

- a) środkom nadzwyczajnym określonym w art. 257 i 258 lub w przepisach przyjętych na podstawie art. 259, chyba że w przepisach przyjętych na podstawie art. 259 ustanowiono odstępstwa od wymagania, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu;
- b)
 - ograniczeniom przemieszczania mającym zastosowanie do utrzymywanych zwierząt lądowych i do produktów pochodzenia zwierzęcego (...)

Dziękuję za uwagę!